

OS – Praha

1. Činnost výboru:

Výbor pracoval ve složení: Koch (předseda), Exner (jednatel), Břicháček (teoret.-metodická sekce), Růžička (sekce ekonom. psychologie), Engelsmann (sekce klinické psychologie), Hyhlík (sekce pedagogické psychologie), Zadražil, Bokorová. Funkci jednatele převzal začátkem března s. Exner po s. Bondym, v dubnu přijal s. Hyhlík funkci vedoucího sekce pedagog. psychologie. Jiných změn ve složení výboru během roku nebylo.

Výborové schůze se konaly pravidelně 1× měsíčně, s výjimkou prázdnin. Byly na nich řešeny zejména tyto otázky: plán činnosti skupiny i jednotlivých sekcí, hodnocení provedených akcí, spolupráce s jinými institucemi, navrhování nových členů pro přijetí do Čs. psychologické společnosti aj. Zápisy ze schůzí byly pravidelně zasílány Ústřednímu výboru Společnosti.

2. Činnost v plénu:

V r. 1960 bylo na členských schůzích prosloveno celkem 9 přednášek, a to:

10. února referovala Dr A. Dzierzanka z Krakova na téma „Vývoj motorických dovedností u dětí“. Originální metodou vyšetřovala vývoj zručnosti u dětí raného věku a navrhla metodiku rozvíjení zručnosti u dětí v jeslích. Přednáška vyvolala živý zájem a diskusi.

31. března se konalo přednáškové odpoledne, jež uspořádala sekce pedagogické psychologie. Promluvil na něm prof. J. Linhart na téma „Pedagogicko-psychologické problémy v našem školství“ a a Dr J. Koch na téma „Vývoj a výchova dětí v kojeneckých ústavech“. První přednáška se zabývala některými obecnějšími problémy školství, druhá se zabývala hlavně analýzou příčin zaostávání dětí v psychickém vývoji.

26. května uspořádala teoreticko-metodická sekce přednášku Dr J. Bureše na téma „Fysiologie paměti“. V této před-

nášce byl podán přehled současných poznatků fyziologie o podstatě procesů paměti. Přednáška byla bohatě doložena materiálem a poznatky moderních fyziologických technik, hlavně elektrofyziologie.

29. září přednášel s. Břicháček na téma „Použití některých neparametrických technik v psychologii — II. část“. Tato přednáška měla za účel seznámit posluchače s některými neparametrickými statistickými technikami, které je možno použít v psychologii. Bylo uvažováno o rozmnožení této přednášky pro členstvo oblasti, ale pro technické obtíže k tomu nedošlo. Přednáška budev širším rozsahu publikována v odborném tisku.

10. listopadu referoval prof. Dr. Vl. Tardy o mezinárodním symposiu vývojové psychologie v Berlíně pod názvem „Problémy vývojové psychologie“. Prof. Tardy podal kriticky a ve větších tematických celcích přehled hlavních problémů, diskutovaných na symposiu.

9. prosince byl uspořádán spolu s teoreticko-metodickou sekcí ÚV Čs. psychologické společnosti jednodenní cyklus přednášek o kybernetice.

Téma přednášky akademika A. Kolmana bylo „Filosofické problémy kybernetiky“. V ní autor osvětlil zajímavou formou základní problémy kybernetiky z hlediska marxistické filosofie.

O teorii informací v psychologii přednášel Dr. Stríženec z Bratislavy. Jeho přednáška byla velmi obsažná, pro časovou tíseň však byla podána velmi rychle a zhuštěně. Bylo by proto účelné, kdyby vyšla tiskem.

Prom. psych. V. Břicháček promluvil na odpoledním zasedání na téma „Některé otázky modelování v psychologii“. V přednášce byl podán přehled různých modelů učení. Jednalo se o modely, založené na teorii informace, teorii zpětné vazby, teorii her a konečně o některé modely matematické. Přednáška byla dobře připravena a proslovena přístupnou formou, takže vyvolala u posluchačů živou diskusi. Rovněž u této přednášky by bylo žádoucí, aby vyšla tiskem.

Členové pražské oblastní skupiny byli zváni i na přednášky, jež spolupořádala Čs. psychologická společnost s jinými institucemi. Byly to zejména tyto přednášky:

30. srpna — N. Wiener: „Learning and self — reproducing machines“.

2. září — N. Wiener: „Brain waves and their harmonic analysis“.

6. října — S. V. Bassin: „Kritika soudobého freudismu“.
13. prosince — prof. Zehner: „Úkoly pedagogické psychologie v socialistické přestavbě školství“.

Účast na těchto akcích byla zajišťována dosti obtížně, neboť byly většinou nárazové a pražská oblastní skupina, která má v současné době 81 členů, neměla k dispozici administrativní sílu.

3. Činnost sekci:

a) Teoreticko-metodická sekce (vedoucí s. Břicháček) se pravidelně nescházela. Veškerou činnost zajišťoval iniciativně s. Břicháček, jenž přednesl na členských schůzích dvě přednášky a sjednal řadu přednášek dalších. — Činnost této sekce se soustředila na organizaci doškolovacích odborných přednášek. Bylo prosloveno celkem 5 přednášek z různých odvětví psychologie:

Dr. J. Bureš (Fysiologický ústav ČSAV): „Fysiologie paměti“.

V. Břicháček: „Použití některých neparametrických technik v psychologii — II. část“.

Přednáškový cyklus o kybernetice:

Akad. A. Kolman: „Filosofické problémy kybernetiky“.

M. Stríženec: „Teorie informace v psychologii“.

V. Břicháček: „Některé otázky modelování v psychologii“.

Všechny přednášky měly dobrou úroveň a byly vesměs kladně hodnoceny.

b) Sekce klinické psychologie (vedoucí Dr. Engelsmann) — pracovala velmi úspěšně a uspořádala řadu početně navštívených akcí. Hranice mezi činnostmi klinických psychologů na půdě Čs. psychologické společnosti a České lékařské společnosti J. Ev. Purkyně však nebyla vymezena. Existuje jediná pracovní skupina, která podává zprávy o činnosti oběma uvedeným institucím.

V sekci byly uspořádány tři plenární schůze:

2. března — s programem: MUDr. St. Drvota: Konceptuální přístupy k otázce úzkosti. PhDr. J. Diamant: Způsoby zjišťování a navazování úzkosti.

4. května — s programem: PhDr. E. Urban: Lidské skupiny jako předmět psychologického zkoumání. PhDr. L. Kubička: Poznámky k české úpravě metody WISC.

2. listopadu — s programem: O. Šandera, prom. psych.: Vliv largactilu na psychiku a motoriku dětí s diagnosou perinatální encephalopathie. PhDr. J. Lát: Zkušenosti z cesty ve Spojených státech.

Členové sekce se aktivně zúčastnili jubilejních oslav a pracovních konferencí, uspořádaných u příležitosti výročí psychiatrických léčeben v Bohnicích a Dobřanech, II. celostátní psychiatrické konference o duševní hygieně a konference Čs. psychologické společnosti o netestových metodách. Dobrá byla také spolupráce s komisemi sekcí Čs. lékařské společnosti J. Ev. Purkyně, zejména s komisí psychoterapeutickou, protialkoholní, soudně psychiatrickou a se sekcemi pediatrickou a fthiseologickou.

c) Sekce ekonomické psychologie (vedoucí Dr Růžička). Hlavní činnost této sekce byla přednášková. Cílem bylo seznámit širší veřejnost v průmyslových oborech s možnostmi využití psychologie v ekonomice. Přednáškové činnosti se zúčastnila řada členů pražské oblastní skupiny.

Otázce využití psychologie v ekonomice byla věnována i konference o ekonomické psychologii, uspořádaná koncem listopadu v Praze. Byla to akce celé Psychologické společnosti, značný podíl na jejím uspořádání však měli členové pražské oblastní skupiny.

d) Sekce pedagogické psychologie (vedoucí doc. Dr Hyhlík). Tuto skupinu se dosud nepodařilo zaktivisovat, jak by vyžadovala současná situace v tomto odvětví psychologie. Scházel zejména kontakt mezi sekcí pedagogické psychologie pražské obl. skupiny a sekcí pedagog. psychologie ÚV Společnosti; podařilo se jej navázat teprve v poslední době.

Sekce uspořádala jedno přednáškové odpoledne s programem:

Prof. J. Linhart: Pedagogicko-psychologické problémy v našem školství.

Dr J. Koch: Vývoj a výchova dětí v kojeneckých ústavech.

Na plenární schůzi konané dne 16. února 1961 byly provedeny volby do nového výboru. Výbor OS – Praha pracuje nyní v tomto složení:

Předseda: PhDr Jaroslav Koch, C. sc.

Místopředseda: doc. RNDr Frant. Hyhlík

Jednatel: prom. psych. Oldřich Šandera

Vedoucí teoreticko-metodické sekce: prom. psych. Václav Briháček

Vedoucí zdravotnické sekce: PhDr František Engelsmann

Vedoucí ekonomické sekce: prom. psych. Jiří Štikar

Vedoucí pedagogické sekce: prom. psych. Jaroslav Exner

Další členové: PhDr Jan Zadražil

prom. psych. Jaroslav Hlavsa

Na této plenární schůzi byly prosloveny 2 referáty. Dr. Zadražil referoval o metodě kolektivního hodnocení učňů a MUDr. Tůma seznámil účastníky s některými poznatky, které získal na Mezinárodním sjezdu psychologů v Bonnu v roce 1960. První přednáška pojednávala o metodě vzájemného hodnocení mladistvých, podle určitých předem určených kritérií. Dr. Zadražil vypracoval pro tuto metodu předtištěný formulář, který se podle jeho referátu v praxi dobře osvědčuje. Po referátu byla živá diskuse. (Podrobnější informace o Mezinárodním psychologickém kongresu v Bonnu budou uveřejněny v časopise „Čs. psychiatrie“.)

Dr. J. Koch, prom. psych. O. Šandera

OS — Plzeň

Po zkušenostech z minulého pracovního údobí plánovala a uskutečnila západočeská oblastní skupina ČSPS řadu samostatných pracovních schůzí. Realizovány byly:

18. 2. 1960 Pracovní schůze v PL v Dobřanech s referátem PhDr. E. Urbana: „Skupinová dynamika“,
17. 3. 1960 Pracovní schůze na Správě dráhy Plzeň s referátem prom. psych. A. Velehradského: „Využití psychologie v železniční dopravě“,
28. 4. 1960 Pracovní schůze v PL v Dobřanech s referátem prom. ped. J. Hanzlíčkové: „Zkušenosti s vytvářením rodičovských vztahů při adopcích“,
26. 5. 1960 Pracovní schůze v Záchytném dětském domově v Plzni s referátem prom. psych. V. Marcelliové: „Downova choroba“,
27. 10. 1960 Pracovní schůze na Psychiatrické klinice v Plzni s referátem MUDr. R. Nesnídalové a prom. ped. V. Fialy: „Kannerův dětský autismus“,
24. 11. 1960 Pracovní schůze na Psychiatrické klinice v Plzni s referátem doc. MUDr. S. Nevole: „Některé psychopatologické problémy, opomíjené při výzkumu experimentálních intoxikačních psychos“.

Náplň schůzí kromě referátů, jež byly podnětem k živým diskusím, tvořily zprávy o nových publikacích, výměna zkušeností, organizační záležitosti skupiny a stavovské otázky. Svolaání schůzí na různá pracoviště umožnilo účastníkům poznání těchto pracovišť ve formě exkursí. Kromě členů oblastní skupiny se schůzí účastnili též hosté.